

Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 27. maj 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og forbud mod salg af alkohol til personer under 16 år

(Ændring af aldersgrænsen for salg af alkohol m.v.)

[af indenrigs- og sundhedsminister (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Indenrigs- og sundhedsministeren har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. marts 2010 og var til 1. behandling den 26. april 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 22. april 2010 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra De Samvirkende Købmænd, som indenrigs- og sundhedsministeren har kommenteret over for udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og Pia Christmas-Møller (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Flertallet finder, at der er behov for at stramme reglerne for salg af alkohol til unge fra butikker, som har detailsalg, da undersøgelser viser, at unge under 18 år har risikofyldt alkoholforbrug.

Flertallet ønsker at sende et kraftigt signal fra samfundets side til de unge og deres forældre om, at unge og stærk alkohol ikke hører sammen. Flertallet understreger i den forbindelse, at forældrene har et stort ansvar for deres børns forbrug af alkohol, og at forældrene skal tage hånd om deres

børns alkoholvaner. Aldersgrænserne for salg af alkohol til unge er en hjælp til forældrene i de bestræbelser, de selv udfolder for at begrænse deres børns alkoholforbrug.

Endvidere finder flertallet, at det er afgørende, at forhøjelsen af aldersgrænsen går hånd i hånd med en øget oplysningsindsats om alkoholens skadelige virkninger og uheldige konsekvenser, bl.a. ved at ungdomsuddannelserne udarbejder og offentliggør alkoholpolitikker.

Flertallet støtter et ændringsforslag om, at alkoholvolumenprocenten sættes til 16,5. Herved vil langt de fleste bordvine kunne sælges til unge under 18 år, mens hedvin og spiritus kun må sælges til personer, som er fyldt 18 år.

Flertallet er bekendt med, at butikssalgsforbuddet håndhæves af politiet, og at en butiksejer eller -bestyrer kan ifalde bødeansvar, såfremt butikssalgsforbuddet overtrædes. Det er imidlertid forventningen, at butikkerne påtager sig et større ansvar for, at butikssalgsforbuddet overholdes, i og med at der nu fastsættes en alkoholvolumengrænse, som vil være til at administrere for butikkerne.

Flertallet har noteret sig, at tillægsafgiften på alkoholsodavand forhøjes og udvides til også at omfatte cider og alkoholsodavand baseret på cider og frugtvin. Dermed vil alle alkoholsodavand fra den 1. juli 2010 være omfattet af tillægsafgiften.

Flertallet har bemærket, at Sundhedsstyrelsen forud for lovens ikrafttræden vil udsende informationsmateriale til butikkerne om den nye aldersgrænse.

Endelig har flertallet noteret sig, at regeringen, 1 år efter at loven er trådt i kraft, vil iværksætte en evaluering af virkningen af loven.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (Pia Christmas-Møller (UFG)) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *indenrigs- og sundhedsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL og Pia Christmas-Møller (UFG)):

Til § 1

1) I det under *nr. 2* foreslåede § 2, *stk. 2*, ændres »7« til: »16,5«.

[Ændring af alkoholvolumenprocenten]

2) I den under *nr. 3* foreslåede affattelse af § 3, *stk. 2*, ændres »6,9« til: »16,4«.

[Ændring af alkoholvolumenprocenten]

3) I det under *nr. 4* foreslåede § 3, *stk. 3*, ændres »7« til: »16,5«.

[Ændring af alkoholvolumenprocenten]

Til § 2

4) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.«

[Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at sætte loven i kraft, samtidig med at spilleloven træder i kraft]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-3

Med den foreslåede ændring kan unge over 16 år fortsat købe øl og vin i butikker, der har detail-salg. Forbuddet mod salg af alkohol til personer under 18 år kommer til at gælde for alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 og derover, dvs. hedvin og stærk spiritus.

Vin og Spiritus Organisationen i Danmark (VSOD) og detailhandelens brancheorganisationer har i forbindelse med høringen over lovudkastet fremsat ønske om en højere alkoholvolumenprocent end den oprindelig foreslåede procent på 7. Begrundelsen er, at det er vanskeligt for butikkerne at administrere, at der må sælges øl med en lav alkoholstyrke til unge under 18 år, samtidig med at det ikke er tilladt at sælge stærkere øl med en alkoholprocent på 7 og derover til unge under 18 år. F.eks. er der produkter, som ligger henholdsvis over og under 7 procent, som ligner hinanden så meget, at det kan være svært at skelne mellem dem. Dette kan medføre, at det i praksis bliver svært for de butiksansatte at efterleve reglerne. Det vil kunne give nogle vanskelige situationer, fordi den enkelte butiksansatte i hvert enkelt tilfælde skal vurdere, om det pågældende produkt må sælges til en person under 18 år.

På baggrund af de rejste indvendinger mod en alkoholvolumengrænse på 7 pct. foreslås i stedet en grænse på 16,5 pct. Det indebærer, at unge under 18 år må købe øl og vin, mens man skal være fyldt 18 år for at købe hedvin og spiritus.

En sådan alkoholgrænse, som knytter sig til forskellige kategorier af alkoholholdige drikkevarer, vil medvirke til, at reglerne kan håndteres i butikkerne, og reglerne vil kunne forstås af de butiksansatte og de unge og deres forældre.

Det er således et væsentligt hensyn, at aldersgrænsen skal kunne administreres i detailhandelen. I forlængelse heraf er det således også forventningen, at detailhandelen påtager sig et ansvar for at sikre håndhævelsen af aldersgrænserne på henholdsvis 16 år for øl og vin og 18 år for hedvin og spiritus.

Et forbud mod butikssalg af alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 og derover til unge under 18 år vil være et kraftigt signal fra samfundets side til de unge om, at de ikke skal drikke alkohol, og hvis de vælger at drikke alkohol, skal de kun gøre det i begrænsede mængder.

En række andre europæiske lande har differentierede aldersgrænser for butikssalg af alkohol. I Nederlandene, Schweiz, Tyskland og Østrig er aldersgrænsen 16 år for øl og vin og 18 år for spiritus. I Finland og Norge er aldersgrænsen 18 år for øl og vin og 20 år for spiritus.

I Finland, Norge, Tyskland og Østrig skelnes der mellem øl, vin og hedvin på den ene side og spiritus på den anden side ved en alkoholvolumenprocent på 22.

Som en konsekvens af ovenstående ændring foreslås alkoholvolumenprocenten i lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, ligeledes ændret fra 7 til 16,5. Unge over 16 år kan således fortsat indføre øl og vin fra andre EU-lande, mens man skal være fyldt 18 år for at måtte indføre hedvin og spiritus med en alkoholvolumenprocent på 16,5 og derover.

Til nr. 4

Det foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at sætte loven i kraft, samtidig med at spilleloven træder i kraft.

Med den nye spillelov indføres der forbud mod modtagelse af indsatser til spil fra personer under 18 år samt anden formidling af sådanne personers deltagelse i spil. For at begrænse de administrative byrder for erhvervslivet foreslås det, at de to love træder i kraft samtidig.

Oprindeligt var det hensigten, at spilleloven skulle træde i kraft den 1. januar 2011, jf. lovforslag nr. L 202. Skatteministeren har imidlertid besluttet, at foreslåede afgifter i lovforslaget skal notificeres med henblik på at få Europa-Kommissionens bekræftelse af, at der ikke er tale om statsstøtte.

Det er hensigten, at spilleloven som planlagt sættes i kraft den 1. januar 2011, hvis Europa-Kommissionens bekræftelse foreligger før den 1. november 2010. Såfremt Europa-Kommissionens bekræftelse foreligger efter den 1. november 2010, er det hensigten, at loven sættes i kraft hurtigst muligt.

Det findes fortsat mest hensigtsmæssigt, at spilleloven og loven om aldersgrænser for salg af tobak og alkohol til unge træder i kraft samtidig. Dog vil loven om aldersgrænser for salg af tobak og alkohol til unge blive sat i kraft senest den 1. april 2011.

Peter Madsen (V) Preben Rudiengaard (V) fmd. Birgitte Josefsen (V) Sophie Løhde (V)

Flemming Møller (V) Liselott Blixt (DF) Karin Nødgaard (DF) Vivi Kier (KF)

Pia Christmas-Møller (UFG) nfmd. Sophie Hæstorp Andersen (S)

Flemming Møller Mortensen (S) Karen J. Klint (S) Julie Skovsby (S) Karl H. Bornhøft (SF)

Jonas Dahl (SF) Lone Dybkjær (RV) Per Clausen (EL)

Liberal Allcance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1

Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	3
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 197**

Bilagsnr.	Titel
	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
1	Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
2	Henvendelse af 26/4-10 fra De Samvirkende Købmænd
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Ændringsforslag, fra indenrigs- og sundhedsministeren
6	1. udkast til betænkning
7	2. udkast til betænkning
8	3. udkast til betænkning
9	Ændringsforslag, fra indenrigs- og sundhedsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 197

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 26/4-10 fra De Samvirkende Købmænd, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå